

Social- og boligminister Pernille Rosenkrantz-Theils talepapir

Anledning	Samråd om kvalitet ordenlige forhold på anbringelsessteder
Dato / tid	23. marts kl. 13.00
Sted	S-092 (Christiansborg)
Talens varighed	Ca. 10 min
Talens formål	Besvarelse af samrådsspørgsmål E-G
Publikum og programpunkt	Socialudvalget

Samrådsspørgsmål E

Vil ministeren oplyse, hvad ministeren agter at gøre for at sikre ordentlige forhold på landets forskellige kommunale og regionale døgninstitutioner og private opholdssteder, så der hersker en ordentlig faglighed, og det sikres, at de anbragte børn og unge får den nødvendige hjælp og støtte i forhold til deres behov?

Samrådsspørgsmål F

Vil ministeren redegøre for, om ministeren finder, at kompetent uddannet personale på landets kommunale og regionale døgninstitutioner og private opholdssteder sikrer bedre anbringelses- og uddannelsesmæssige forhold for de unge, der anbragt på de pågældende steder, og hvilken uddannelse mener ministeren vil være den rette i forhold til målgrupperne?

Samrådsspørgsmål G

Vil ministeren oplyse, om ministeren finder, at flere ansatte på landets kommunale og regionale døgninstitutioner og private opholdssteder, vil løse de problemer der er? Der henvises til artiklen "Vikarerne fra helvede" på politiken.dk den 29. januar 2023.

Det talte ord gælder

[Indledning]

Først og fremmest vil jeg gerne takke for lejligheden til at drøfte dette emne, som ligger mig rigtig meget på sinde, og som, jeg synes, er umådeligt vigtigt, at både vi som regering og Folketinget, som helhed, løbende beskæftiger os med.

Alle børn har ret til et trygt børne- og ungeliv. Når vi som samfund vælger at anbringe børn og unge, har vi også ultimativt taget ansvaret for at sørge for, at rammerne er trygge, og at der de bedst tænkelige betingelser for, at man kan udvikle sig og være i trivsel.

Det er jo det ansvar, vi som forældre har normalt, og her har samfundet, så valgt at sige, at her er det samfundet, der tager over. Så synes jeg godt, at man kan forvente, at forholdene er i orden. Det, synes jeg egentlig, er ret basic.

Jeg er blevet stillet tre spørgsmål i dag. Det første handler om, hvordan vi sikre ordentlige forhold på landets døgninstitutioner og opholdssteder.

Det andet drejer sig om, hvorvidt kompetent, uddannet personale bidrager til bedre anbringelses- og uddannelsesmæssige forhold for de anbragte børn og unge.

Og det sidste spørgsmål handler om, hvorvidt flere ansatte på landets døgninstitutioner vil bidrage til at løse de udfordringer, som vi eksempelvis har set i forbindelse med brug af vikarer på Bakkegården.

Jeg forsøger at besvare dem i den rækkefølge, som de er stillet, og så vil der dog i nogle af svarene være en sammenhæng til noget af det andet. Så jeg beklager overlappet, men der er heldigvis ret god sammenhæng i de spørgsmål, der er stillet.

[Ordentlige forhold og faglighed på anbringelsessteder – spm. E]

Til det første spørgsmål: der er ikke nogen tvivl om, som jeg sagde, at det grundlæggende skal sikres, at børn og unge, som er anbragt uden for hjemmet, kommer på et anbringelsessted, som har fagligheden og kompetencerne i orden, og at de har netop det til at varetage omsorgen for børnene og de unge, der er tale om.

Derfor har kommunerne også en afgørende og vigtig rolle og et vigtigt ansvar, når det kommer til at vælge det rigtige anbringelsessted for barnet eller for den unge.

For at sikre at det er barnets eller den unges behov, der bliver omdrejningspunktet for anbringelsen, så har kommunen pligt til at udarbejde en børnefaglig undersøgelse forud for, at afgørelsen træffes. Og kommunen skal i øvrigt forud for anbringelsen have udarbejdet en handleplan.

Formålet med anbringelsen skal fremgå af handleplanen. Der skal også være opstillet konkrete mål for barnets udvikling og trivsel.

Den børnefaglige undersøgelse og handleplanen skal tilsammen danne baggrunden for kommunens valg af anbringelsessted. På den måde skal det sikres, at barnet bliver anbragt på et anbringelsessted, som har kompetencen til at møde barnet i sit støttebehov.

Når barnet eller den unge er blevet anbragt, har kommunen pligt til at følge op på anbringelsen. På den måde sikres det, at det valgte anbringelsessted kontinuerligt kan imødekomme barnet i sit behov for støtte.

Opfølgningen omfatter både handleplanen, og så er der et personrettet tilsyn.

Det personrettede tilsyn foregår ved et besøg på anbringelsesstedet mindst to gange årligt. Under besøget skal sagsbehandleren tale med barnet – og det er som udgangspunkt uden, at der er personale fra anbringelsesstedet tilstede. Det er selvfølgelig for at give mulighed for at sige nogle ting, som man ikke har lyst til at sige, hvis personalet er tilstede.

Det er afgørende for de anbragte børn og unge, at anbringelsesstederne er af høj kvalitet, og at den nødvendige faglighed er til stede. Det er selvfølgelig med til at skabe de bedst mulige rammer for både omsorg og indsats i forhold til barnet.

Derfor skal alle døgninstitutioner og opholdssteder godkendes af socialtilsynet, før end kommunerne må anvende stederne til at anbringe børn. I godkendelsen indgår bl.a., hvilke målgrupper anbringelsesstedet kan varetage omsorgen for.

Anbringelsesstedets målgruppe eller målgrupper er også helt central i det efterfølgende, løbende driftsorienteret tilsyn. Der ser socialtilsynet bl.a. om anbringelsesstedets medarbejdere – både fastansatte og ikke-fastansatte - besidder de nødvendige, faglige og relationelle kompetencer til at yde omsorg og støtte for målgruppen.

Hvis det ikke er tilfældet, så kan socialtilsynet i første omgang gå i dialog med anbringelsesstedet om, hvordan medarbejdernes kompetencer kan løftes. Der er også mulighed for at anvende sanktioner i form af skærpet tilsyn eller udstedelse af påbud, hvis socialtilsynet har en bekymring for tilbuddets generelle kvalitet.

Og i sidste ende der kan det resultere i, at tilbuddet mister sin godkendelse. Det vil sige, at man lukker det med andre ord.

[Kompetent og uddannet personale – spm. F]

Nu går jeg så videre til det næste spørgsmål.

Jeg kan ikke understrege nok, at det er af afgørende betydning for anbringelsesstedernes kvalitet, at personalet besidder de nødvendige, relationelle og faglige kompetencer til at imødekomme barnets eller den unges behov for støtte og hjælp.

Et kompetent personale er jo en grundpræmis – det er jo dem, der er rammen omkring børnene. Derfor ligger det mig og regeringen på sinde at styrke kvaliteten på døgninstitutionerne og opholdsstederne i landet.

Vi har bl.a. valgt at videreføre en "kvalitetsramme", bliver den kaldt, som blev afsat i forbindelse med aftalen om Børnene Først. Det vil sige, at der er sat permanente penge af til at løfte kvaliteten på landets anbringelsessteder. Derudover skal kompetencespørgsmålet også indgå i de kommende drøftelser, vi skal have med Folketingets partier, om specialeplanlægningen på den højt specialiserede del af socialområdet.

Jeg mener ikke, at der kan være nogen tvivl om, at der skal være bedre kvalitet end de sager, vi har været vidne til. Vi er nødt til at sikre, at det personale, der har ansvaret for de allermest udsatte børn og unge – for det er dem, vi taler om her – at de får en så tryk opvækst, som de har fortjent, og det kræver selvfølgelig, at kompetencerne er i orden.

Her har ledelsen på det enkelte anbringelsessted et grundlæggende ansvar for, at personalesammensætningen afspejler den faglige kvalitet, der er nødvendig for at møde de anbragte børn og unges støttebehov.

[Flere ansatte på døgninstitutioner og opholdssteder – spm. G]

Og til det sidste spørgsmål: Jeg anerkender i den forbindelse, at der findes rekrutteringsudfordringer på området, ligesom der gør på tværs af hele den offentlige sektor, og i øvrigt også i store dele af den private sektor.

Det er en kæmpe stor og utrolig kompleks udfordring, som vi fra regeringens side har fokus på, og som kræver langsigtede løsninger. Det kan f.eks. være at se på rammerne for arbejdet og uddannelse, og hvordan sygefravær og alle mulige andre ting kan nedbringes. Men det er jo en generel problemstilling, kan man sige, rekrutteringsudfordringerne i den offentlige sektor.

Og det er jo så til besvarelsen af det sidste spørgsmål i forhold til, om flere ansatte på landets døgninstitutioner kunne løse udfordringer, som dem vi f.eks. har set på Bakkegården.

Jeg vil først gerne knytte et par ord til sagen om Bakkegården.

Jeg vil starte med at understrege, at den kender jeg primært fra pressen – bare så jeg lige har varedeklareret min viden omkring sagen.

Når det er sagt, vil jeg pointere, at det er fuldstændig uacceptabelt, hvis det forholder sig sådan, at en institution, med en så kompleks målgruppe, som vi har at gøre med her, i så stort omfang har benyttet sig af vikarer uden de rette faglige kompetencer og uden den rette ansvarlighed. Fuldstændig uacceptabelt.

Når vi som samfund anbringer børn og unge væk fra deres forældre, er det helt afgørende, at både barnet, den unge og i øvrigt deres forældre kan være trygge ved, at de bliver passet på af fagligt kompetent og omsorgsfuldt personale.

Derfor er jeg faktisk rystet i min grundvold over, at en sag som denne her overhovedet kan finde sted.

Helt overordnet for alle anbringelsessteder mener jeg, at det er problematisk, hvis et tilbud benytter vikarer uden de rette kompetencer i et uforholdsmæssigt stort omfang – uanset om dette skyldes rekrutteringsudfordringer, eller hvad det gør.

Det er grundlæggende et ledelsesmæssigt ansvar på det enkelte anbringelsessted at sikre, at personalesammensætningen på tilbuddet er af en faglig kvalitet, som kan garantere sikkerheden for både de anbragte og i øvrigt for de ansatte.

Dermed kan man sige, at flere ansatte, i sig selv, ikke nødvendigvis er løsningen, for det kommer jo også lidt an på, hvad det er for nogle ansatte. Jeg tror ikke, at der er en enkelt problemstilling, det afspejler sig i øvrigt også i spørgsmålene, hvorfor jeg har valgt at besvare dem samlet, der er både en vikarproblematik, der er en uddannelsesmæssig problematik, og så er der selvfølgelig også en antalsmæssig problematik.

Med videreførelsen af Børnene Først, altså den aftale der er blevet indgået, og den førnævnte kvalitetsramme, så er der konkret afsat midler til at begynde at løfte udfordringen med efteruddannelsestilbud til de ansatte på anbringelsessteder og døgninstitutioner.

Det er første skridt, men vi er ikke i mål. Det er klart, men pengene betyder alt andet lige noget, i forhold til at skulle løfte en efteruddannelsesopgave.

Vi skylder efter min mening alle børn og unge, at de får en tryk opvækst, ikke mindst dem, som vi har taget ansvaret for som samfund.

Og det tror jeg egentlig var det, jeg ville sige indledningsvist. Vi står overfor at skulle drøfte specialeplanlægningen i folketingets partier imellem, og det ser jeg selvfølgelig rigtig meget frem til.